

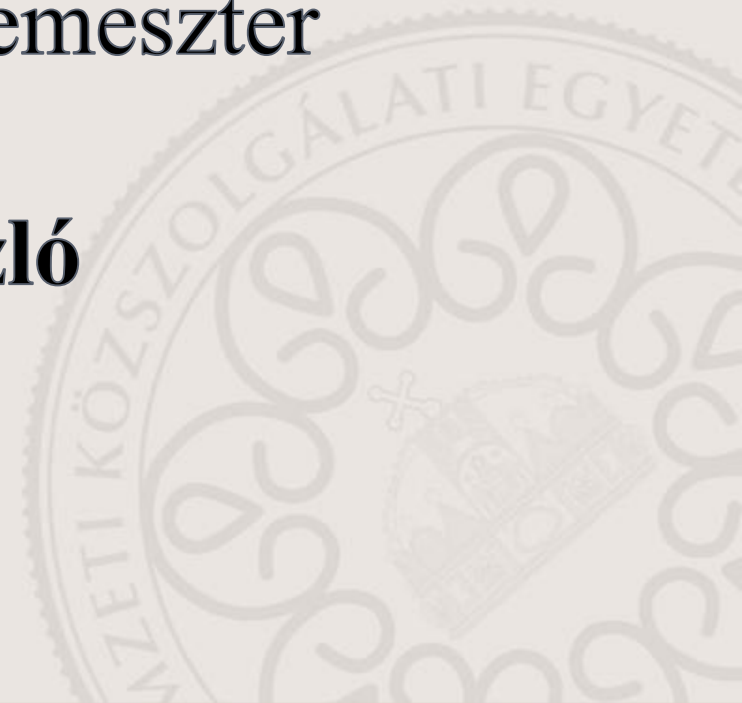

Az Európai Unió intézményrendszere I.

ÁTMA mesterképzés

2019/20. tavaszi szemeszter

Szegedi László

Gyakorló kérdések

- **Melyek voltak az Alapító Szerződések és a legfontosabb módosítások?**
- **Mikor mely államok csatlakoztak az EK/EU-hoz?**
- **Mi a pillérszerkezet?**
- **Hány hivatalos nyelve van az EU-nak?**
- **Mi a shengeni övezet?**
- **Minden tagállam egyúttal eurózóna tagja is?**
- **EU vagy EK önálló jogalany?**
- **Melyek a legfontosabb uniós intézmények (szereplők)?**

JOGALANYISÁG, IMMUNITÁS MENTESSÉGEK

Szupranacionális jogalanyiség?

- Euratom+ESZAK+EGK jogi személyisége
- Fúziós Szerződéssel Közösségekként egyesíti
 - Costa-ENEL (EuB): jogi személyiséggel bíró, jogképes, nemzetközi képviseleti joggal bíró EK
 - ERTA (EuB): Közösség köthet nemzetközi szerződést olyan tárgykörben, amelynek belső aspektusának szabályozására felhatalmazta a Szerződés
- EU Maastricht EU létrejön, de nem önálló jogalany – kinek nevében lép fel (saját vagy tagállamok összességeként) + Lisszaboni Szerződéssel EU önálló jogalany, Euratom is az (változatlanul)

Jogalanyiság dimenziói

Belső jogalanyiság: tagállamokkal szemben fennálló

- Unió valamennyi tagállamban az adott tagállam jogában a jogi személyeknek biztosított legteljesebb jogképességgel rendelkeznek; így különösen ingó és ingatlan vagyont szerezhettek és idegeníthetnek el, továbbá bíróság előtt eljárhatnak

Jogalanyiság dimenziói

- Külső jogalanyiság: nemzetközi szervezetekkel és más harmadik államokkal szemben fennálló jogalanyiság
- **nemzetközi megállapodásokat köthet más államokkal és nemzetközi szervezetekkel**, amelyek az EU intézményeire és tagállamaira nézve is kötelezőek (EUMSZ 216. cikk);
- **megfelelő kapcsolatokat épít ki nemzetközi szervezetekkel** (EUMSZ 220. cikk), ami magában foglalja a **tagság** (például WTO, FAO, EBRD) vagy egyéb részvétel lehetőségét is (például az EU-megfigyelő az ENSZ számos szakosított szerveztében, úgymint IAEA, ILO, WHO, WIPO);
- nemzetközi **küldöttségeket (képvisleteket) létesíthet** (EUMSZ 221. cikk) és fogadhat (az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló 7. jegyzőkönyv VI. fejezete alapján)

Intézmények vagy EU jogi személyisége?

Európai Uniót, illetve az Euratom-közösséget illeti meg, **nem pedig azok intézményeit**

- Intézmények EU-t, illetve az Euratom-közösséget **jogviszonyaiban képviselik**

KIVÉVE: EBB és EKB önálló jogi személyiség rendelkeznek

- Belső jogviszonyaiban az EU-t a **Bizottság** képviseli, kivéve az **intézmények belső működésével kapcsolatos ügyeket**, amelyekben az **igazgatási autonómia** alapján az intézmények magukat képviselik

Védőklauszula tagállamok felé

LSz. Után is

24. Nyilatkozat az Európai Unió jogi személyiségéről:

A Konferencia megerősíti, hogy az a tény, hogy az Európai Unió jogi személyiséggel bír, semmilyen módon nem jogosítja fel az Uniót arra, hogy a tagállamok által a Szerződésben ráruházott hatáskörökön kívül jogot alkosson vagy intézkedéseket tegyen.

EU kiváltságai és mentességei

Immunitások

(7.) Jegyzőkönyv: az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről:

- Unió helyiségei és épületei sérthetetlenek. Mentesek a házkutatás, igénybevétel, elkobzás és kisajátítás alól
- Az Unió vagyona és követelései a Bíróság engedélye nélkül nem képezhetik kényszerítő közigazgatási vagy bírósági intézkedés tárgyát.
- Az Unió, az Unió követelései, bevételei és egyéb vagyona mentesek mindenfajta közvetlen adó alól.
- diplomácia védelem + speciális útiokmány
- EP képviselőket + akkreditált diplomatákat + uniós tisztviselőket megillető mentességek
 - időbeli korlát tisztséghez kötődik
 - intézmények és szervek tág körére vonatkozik
- Kötelezettség: együttműködni az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságaival.

HATÁSKÖRÖK RENDSZERE

Szabályozási hatáskörök megoszlása EU/tagállamok közt

Kizárólagos uniós hatáskörök

Csak az EU szabályozhatja e területeket (bizonyos kivételekkel)

szabályozási területek: vámunió, a **belső piac** működéséhez szükséges **versenyszabályok** megállapítása, a **monetáris politika** azon tagállamok tekintetében, amelyek hivatalos pénzneme az euró, a **tengeri biológiai erőforrások megőrzése a közös halászati politika** keretében, közös **kereskedelempolitika** + bizonyos nemzetközi megállapodások kötése

Megosztott hatáskörök területei

EU és tagállamok **is** fogadhatnak el ezeken a területeken kötelező jogi aktusokat DE: tagállamok csak akkor és annyiban, amennyiben az EU **nem gyakorolta** e hatáskörét/ **lemondott** annak gyakorlásáról

szabályozási területek: **belső piac**, a szociálpolitikának a szerződésben meghatározott vonatkozásai, gazdasági, társadalmi és területi **kohézió**, **mezőgazdaság** és halászat (kivéve a tengeri biológiai erőforrások megőrzését), **környezetvédelem**, **fogyasztóvédelem**, **közlekedés**, **transzeurópai hálózatok**, **energiaügy**

Támogató, összehangoló, kiegészítő uniós hatáskörök

a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések megtételére

szabályozási területek: az emberi **egészség védelme** és javítása, **ipar**, **kultúra**, **idegenforgalom**, **oktatás**, **szakképzés**, **ifjúság** és sport, polgári védelem, **igazgatási együttműködés**, azon tagállamok gazdaságpolitikája, amelyek nem tartoznak az euró-zónához, foglalkoztatás- és szociálpolitika

További hatáskörök

Speciális összehangolt hatáskörök

a tagállamok gazdaságpolitikája, foglalkoztatáspolitikája, szociálpolitikája

- Tanács **iránymutatásokat** fogad el + speciális kezdeményezési jog

Speciális KKBP-ra vonatkozó hatáskörök

a tagállamok kormányközi együttműködésének jellemzőivel bíró terület máig

- Tanács **határozatok** fogad el + EP és EuB eltérő szerepe

Kiegészítő hatáskör (EUMSz. 352. cikk)

a Szerződésekben meghatározott politikák keretében az Unió fellépése bizonyul szükségesnek ahhoz, hogy a Szerződésekben foglalt célkitűzések valamelyike megvalósuljon, és a Szerződések **nem biztosítják a szükséges hatáskört**, a **Tanács** a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően, elfogadja a megfelelő rendelkezéseket. **Egyhangúság Tanácsban**

További hatáskörök

Beleértett hatáskörök (implied powers)

- EUB esetjogában merült fel

- olyan esetekben kerülhet szóba, ha a Szerződésekben fellelhető **egyik szubsztantív hatáskörből** kell következtetést levonni az adott eljárás **jogszerűségének alátámasztására**

NEMZETKÖZI SZERZŐDÉSEK MEGKÖTÉSÉNEK LEHETŐSÉGE:

Külső hatáskörök

- EUB esetjogában merült fel

- Európai Bíróság gyakorlatából leszűrhetjük azt a következtetést, hogy ha egy adott célkitűzés alapján az Uniónak **belső (azaz Unión belüli) szabályozásra** van lehetősége, úgy az ehhez kapcsolódó **külső jogviszonyokban is jogosult eljárni**, adott esetben nemzetközi szerződést kötni (ERTA ügy)

Osztott hatáskörök (NEM MEGOSZTOTT)

Ha a megkötendő nemzetközi szerződésben vannak olyan elemek, **amik kizárólagos tagállami hatáskörbe, míg más kérdések kizárólag uniós hatáskörbe tartoznak**, a kérdések önállóan viszont **külön egyezményekkel nem rendezhetők**, úgy osztott hatáskör alapján **szerződő félként mind az Unió, mind a tagállam eljár**, melynek eredményeként **vegyes egyezmények** (mixed agreements) jönnek létre.

EURÓPAI UNIÓ ÉS A TAGSÁG

Csatlakozási feltételek

- 1) **Földrajzilag Európa részét képezi** (viszonylagos)
- 2) **Értékelkötelezettség** (ld. EUSz. 2. cikk és koppenhágai/madridi kritériumok):
 - a) az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség és a jogállamiság tiszteletben tartása;
 - b) az emberi jogok – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak – tiszteletben tartása;
 - c) a pluralista társadalom és a megkülönböztetésmentesség, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség tiszteletben tartása.

Csatlakozási feltételek

- „madridi többlettel kiegészült koppenhágai kritériumok” :
- a) a demokráciát, a jogállamiság és az emberi jogok érvényesülését, valamint a kisebbségi jogok tiszteletben tartását és védelmét garantáló **stabil intézmények**;
- b) **működő piacgazdaság** és képesség az Unión belüli versenyviszonyokkal és piaci erőkkel való megbirkózásra;
- c) a tagságból eredő kötelezettségek – többek között a politikai, gazdasági és monetáris unió céljai – **felvállalásának és hatékony végrehajtásának** képessége.
- d) a tagjelölt országnak képesnek kell lennie az **uniós jogszabályok alkalmazására, valamint az uniós jog nemzeti jogba – a megfelelő igazgatási és igazságszolgáltatási struktúrákon keresztül – történő átültetése hatékony végrehajtásának biztosítására.**

Tagság felfüggesztése és megszüntetése

- 1) **Felfüggesztésre** külön rendelkezések nem vonatkoznak Szerződésekből (max. szankcióként elképzelhető – ld. 7. cikk szerinti eljárás)
 - 2) **Megszüntetése tagságnak - kilépés** (EUSz. 50. cikk)
 - LSz. Újdonsága, amely tagállami alkotmányos követelményeivel összhangban lehetséges
 - Európai Tanácsnak bejelentés, **Tanács főszerepe főtárgyaló kijelölésében és megállapodás megkötésében**, de Bizottság és EP bevonása is megvan
 - **2 éves határidő** bejelentéstől (utána államra Szerződések nem alkalmazhatóak)
- Kizárás és EU megszűnése** max. nemzetközi jog szabályai irányadóak

HATALMI ÁGAK ELVÁLASZTÁSA

Jellemzők összevetése

Kormányköziség

- nemzetállami érdekek becsatornázása
- azonos súlyú szuverén államok szavazata (konszenzus) egyhangúság elvén
- nemzetállami szint túlsúlya
- dönt kötelező szabály utólagos elismeréséről
- visszahívható tisztviselők

Szupranacionlítás

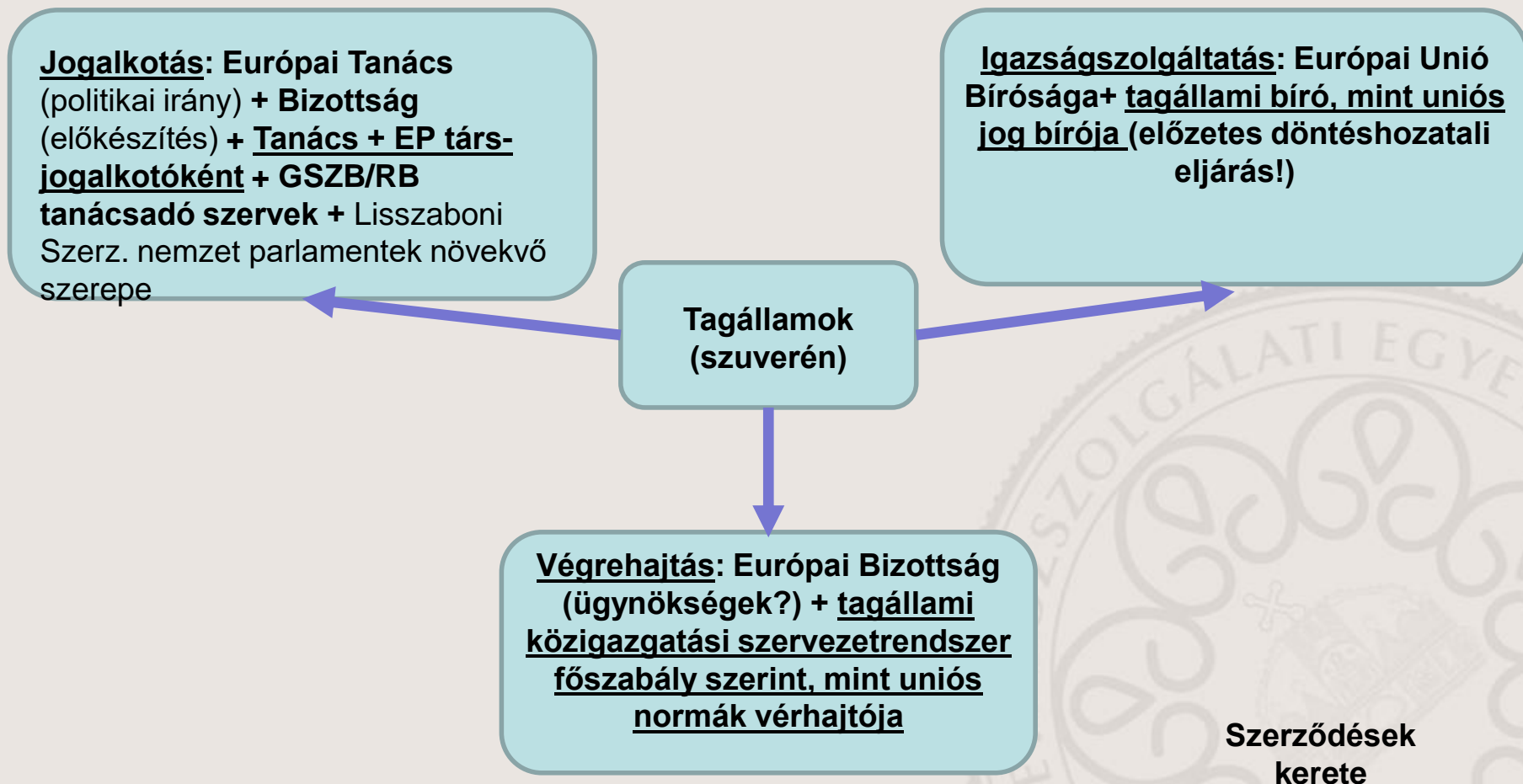
- nemzetállami szinttől elkülönülő érdekek érvényre juttatása, szuverenitás részben v. feladása
- többségi döntéshozatal elve
- nemzetállami szinttől való függetlenítés
- egyénekre kötelező szabályokat alkothat
- visszahívhatatlan tisztviselők

Intézmények és funkcióik

- **Tagállamok kormányközi együttműködésének és az egyes tagállamok feletti szupranacionális működésnek jegyei is felfedezhetőek intézményeknél**
- **Intézmények és funkcióik:**
 - **Európai Tanács:** EU **legfőbb politikai döntéshozó szerve**, a fejlődéshez szükséges ösztönzést, és meghatározza annak általános politikai irányait
 - „**Jogalkotói háromszög**” tagjai: a jogalkotást kezdeményező szupranacionális **Európai Bizottság (Bizottság)**, a kormányközi jellegű fő jogalkotó **Európai Unió Tanácsa (Tanács)** és a szupranacionális társ-jogalkotóként működő **Európai Parlament (EP)**
 - Szupranacionális jellegű intézmény a pénzügyi ellenőrzésért felelős **Európai Számvevőszék**, az uniós jog egységes alkalmazásáért és értelmezéséért felelős **Európai Unió Bírósága (EuB)**, monetáris együttműködésért felelős **Európai Központi Bank (EKB)**
- **Intézményeken túli szereplők és funkcióik:**
 - Egyéb szervek és hivatalok: az EP-t, a Tanácsot és a Bizottságot tanácsadói minőségben segíti a **Gazdasági és Szociális Bizottság (GSZB)**, valamint a **Régiók Bizottsága**. A belső piac optimális fejlődéséhez biztosít pénzügyi forrást az **Európai Beruházási Bank**. Növekvő szereppel bírnak EU jogának végrehajtásában annak **ügynökségei**.

Hatalmi ágak és az EU

EU működésének jellemzői

Többszintű kormányzás:

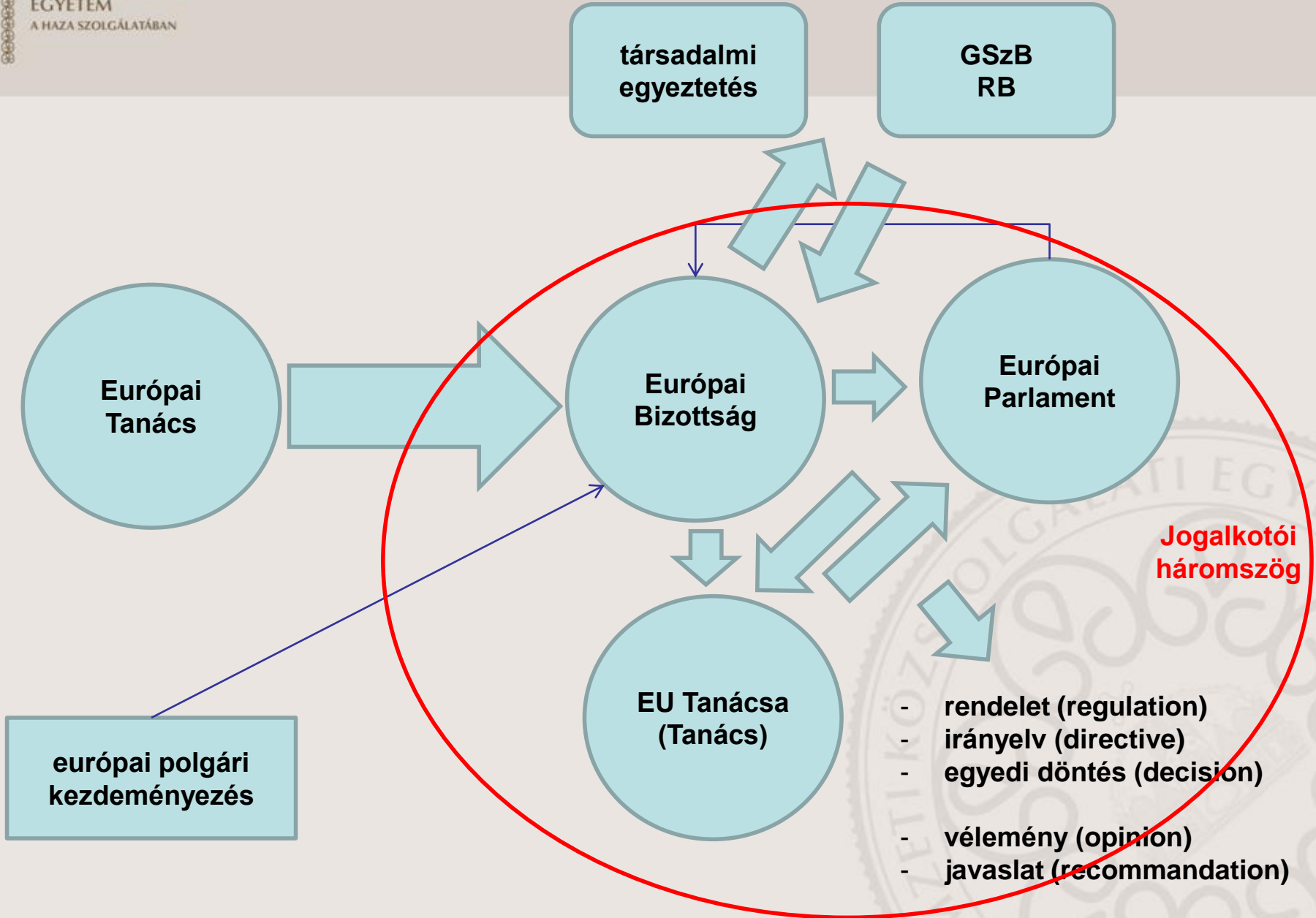
- „A **többszintű kormányzás** az Uniónak, a tagállamoknak, valamint a regionális és helyi önkormányzatoknak a **szubszidiaritás** és **arányosság** elvein és a partnerségen alapuló olyan összehangolt cselekvéseként értelmezhető, amely funkcionális és intézményesített együttműködésben valósul meg, célja az Európai Unió politikáinak kidolgozása és végrehajtása”

+ A **szubszidiaritás** elve azt jelenti, hogy azokon a területeken, amelyek **nem tartoznak az Unió kizárólagos hatáskörébe**, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

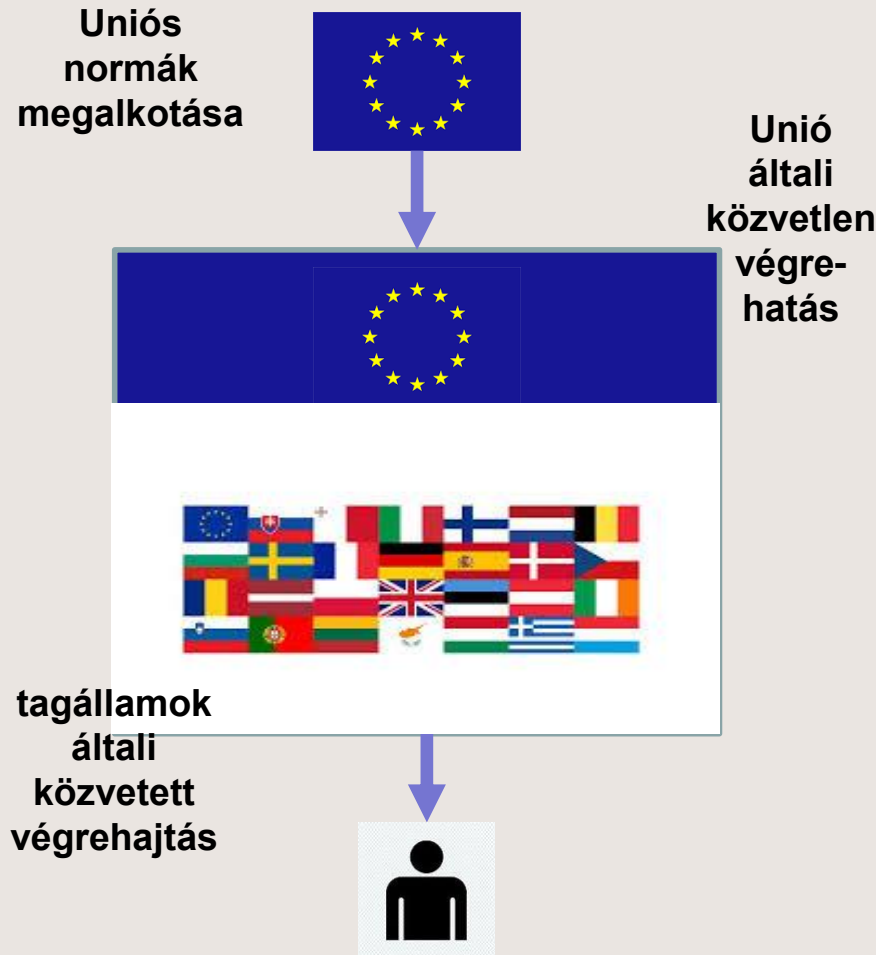
Az **arányosság** elvének megfelelően pedig az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjeszkedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

Közvetett végrehajtás

- Legtöbb EU intézmény **jogalkotáshoz kötődik**, EU jog **végrehajtásáért** máig elsősorban a tagállamok (azok jogalkalmazói) felelősek – **közvetett végrehajtás elsődlegessége**

Közvetett vs. közvetlen végrehajtás

- Közvetlen végrehajtás térnyerése napjainkban
- **Közvetlen jogviszony** uniós polgár és uniós (végrehajtó) szervek között
- (1) Milyen **személyzet**,
- (2) milyen **szervezeti** keretek között,
- (3) milyen **jogvédelmi garanciák** mentén feleljen a közvetlen végrehajtásért?

A DEMOKRATIKUS MŰKÖDÉS ELVEI

1/ Demokratikus egyenlőség

- **Demokratikus deficit** alapvető probléma Unió működése során
- **Képviselet szereplői:** Bizottság (Uniót) EP (polgárokat) Tanács (tagállamokat)
- EUSz: „EU és intézményei tiszteletben tartják a **polgárok egyenjogúságát** és eljárásaik során minden polgárt **egyenlő figyelemben** részesítenek + A Szerződés biztosítja a **tagállamok egyenjogúságát is**”
- Intézményen belül: EP (többségi)/Tanácson belüli (minősített többségi egyhangúság helyett) döntéshozatal
- Intézmények között: EP szerepének felértékelődése döntéshozatalban Tanáccsal szemben, de **inkább képviseleti demokrácia**

Intézményen belül

Tanács

- főszabályként a **minősített többségi** döntéshozatal
- a minősített többséghez a **Tanács tagjai legalább 55%-ának a szavazata szükséges, akik az Unió népességének legalább 65%-át kiteszik;**
 - ha a Tanács nem a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a javaslata alapján jár el, a minősített többséghez a Tanács tagjai legalább **72%-ának a szavazata szükséges, akik egyben az Unió népességének legalább 65%-át kitevő tagállamokat képviselik.**

Az **egyszerű többséget** igénylő jogi aktusok elfogadásakor a Tanács tagjainak többségével jár el (főként **eljárási kérdésekben**) + **egyhangúságot** igénylő jogi aktusai elfogadásának **nem akadályozza a jelen lévő vagy képviselt tagok tartózkodása**

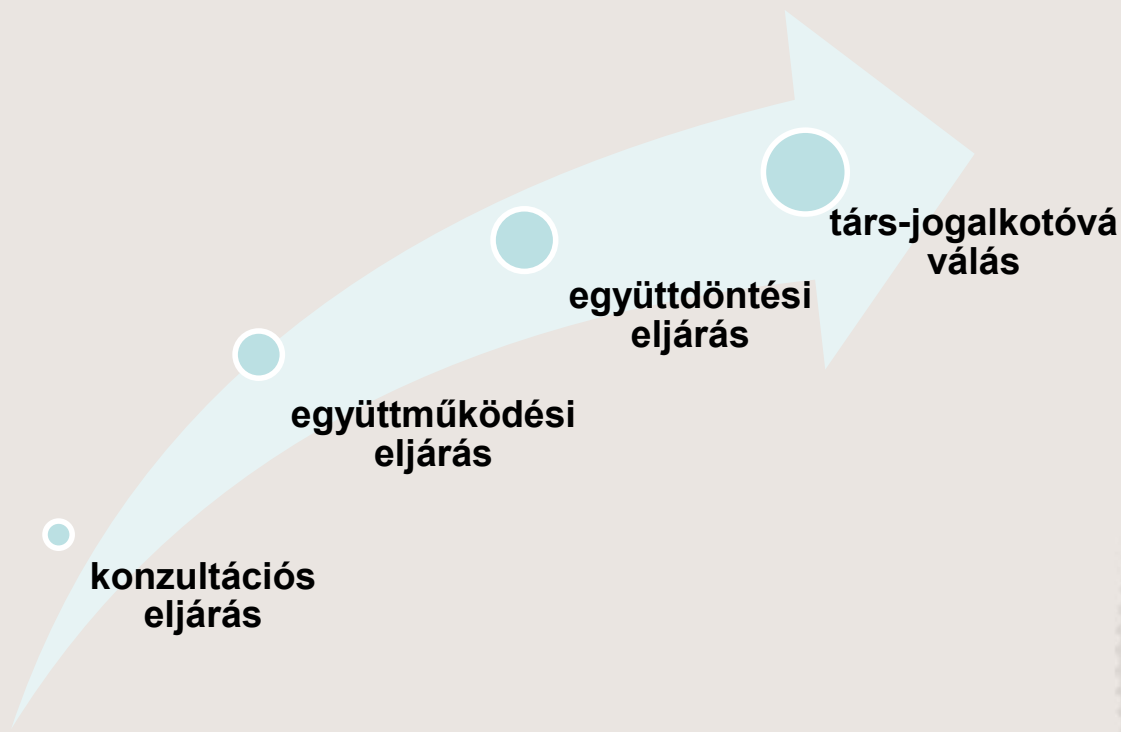
EP

- **rendes** ülésszak (ezen belül legalább havi rendszerességgel tart négynapos plenáris ülést Strasbourgban + további rövidebb plenáris ülések és rész-, valamint szakbizottsági ülések) + kérelemre **rendkívüli ülésszakot tarthat**
- **Egyszerű többségi döntéshozatal,** határozatképeség 1/3

Intézmények között

Társ-jogalkotóvá válás

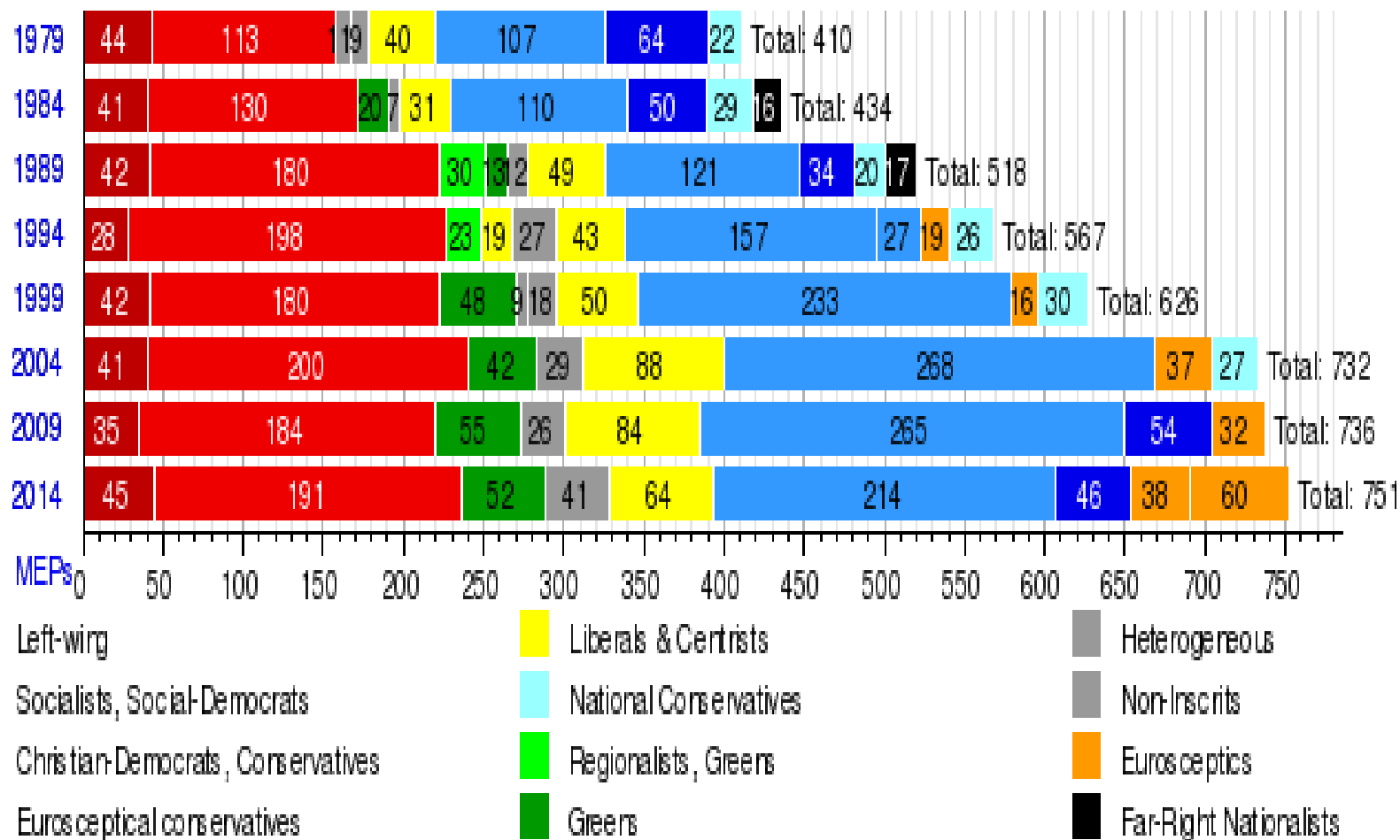
- Közgyűlés eredetileg
- Költségvetési ellenőrzési szerepkör megerősítése
- 1979-től közvetlen választás
- Együtműködési
- Majd együttdöntési eljárások kiterjesztése egyre több területre
- Lisszaboni szerződéssel általános társ-jogalkotó

2/ Képviseleti demokrácia

- EUSz. 10. cikk (1) bek.: „Az EUSZ kimondja azt is, hogy az Európai Unió működése a **képviseleti demokrácián** alapul”
- Intézmények között: **EP szerepének felértékelődése** döntéshozatalban Tanáccsal szemben + 79-től **EP közvetlen megválasztás és a transznacionális pártok** kialakulása
- Legutóbbi változtatás pártokat érintette: **csúcsjelölti rendszer** – **pártok láthatóságát növelte**
- **Nyilvánosság** követelménye: EP és Tanács adott üléseire is kiterjed

Képviselői demokrácia

3/ Részvételi demokrácia

- EUSz. 10. cikk (3) bek.: „Az Európai Unióban minden polgárnak joga van ahhoz, hogy részt vegyen az Unió demokratikus életében”
- 1. **Petíciós jog** (történelmileg uralkodóhoz, majd parlamentekhez, így uniós szinten: EP)
- 2. **Panaszjog** (Európai Ombudsmanhoz)
- 3. **Európai polgári kezdeményezés** (jogalkotásra való ráhatás)
- 4. **Lobbyi tevékenység és annak szabályozottsága**
 - szabályozottság alacsony szintje
 - EGSZB szerepe (duplikálás?)

Petíciós jog

Jellemzői

- Ki?

uniós polgárság egyik részjogosítványa is + lakóhellyel/székhellyel rendelkező személy is

- Mihez?

Unió tevékenységi területére tartozó ügyben, amely közvetlenül érinti, közérdeklődésre is számot tart

- Ki jár el?

EP Petíciós Bizottsága, de át is adhatja másik szakbizottságnak részletes kivizsgálásra

Európai Ombudsman

Jellemzői

- EP által megválasztott Ombudsman vizsgálja ki (fenti jogosulti körtől származó) hivatali visszasságokkal kapcsolatos panaszokat (EU intézményei/szervei ellen) **KIVÉVE: BÍRÓSÁGI** eljárás tárgya
- EP mandátumához igazodik, de megújítható mandátuma
- **SZÉLES VIZSGÁLATI** jogkörök
- Békítés eszköze és **JELENTÉSTÉTEL** EP-nek
- Hivatali apparátus szolgálja ki: Strasbourgban található székhelye

4/ Nemzeti parlamentek szerepe

EUSz. 12. cikke és 2 jegyzőkönyv

1. részt vesznek a **Szerződések felülvizsgálati eljárásaiban;**
2. tájékoztatást kapnak az **uniós jogalkotási aktusok tervezeteiről;**
3. részt vesznek a szabadság, biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térséghez kapcsolódó **uniós politikák értékelésében, az Europol politikai ellenőrzésében, az Eurojust tevékenységének értékelésében; (volt 3. pillér, de KKBP!)**
4. értesítést kapnak az Unióhoz való **csatlakozási kérelmek benyújtásáról;**
5. részt vesznek a **nemzeti parlamentek közötti és az Európai Parlammal folytatott parlamentközi együttműködésben**

4/ Fellepés uniós jogszabályok tervezeteivel szemben

	Sárgalapos eljárás	Narancssárga lapos eljárás
Támogatási arány tagállami parlamentektől szubszidiaritás megsértését illetően	1/3, illetve 1/4 a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó jogalkotási aktusok tervezete esetén	egyszerű többség
Előterjesztője tervezetnek	Bizottság	Bizottság
Következmény	felülvizsgálat	felülvizsgálat
Válaszlépés	Bizottság, illetve adott esetben – amennyiben a jogalkotási aktus tervezete tőlük származik – a tagállamok csoportja, az Európai Parlament, a Bíróság, az EKB a tervezetet fenntarthatja, módosíthatja vagy visszavonhatja	E felülvizsgálatot követően a Bizottság a javaslatot fenntarthatja, módosíthatja vagy visszavonhatja.

EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYRENDSZERÉT MEGHATÁROZÓ ELVEK

Intézményi egyensúly

EUSZ 13. cikk (2) bekezdése fekteti le, amely értelmében „[a]z egyes intézmények a **Szerződésekben rájuk ruházott hatáskörök határain belül** [...] járnak el”.

- **Hatáskörök** korlátainak és delegálás korlátainak betartása
- **Következménye lehet:** alapvetően nem egyéni jogvédelem, de lehet ilyen helytállási kötelezettsége is (deliktuális felelősség)

Intézményi autonómia

intézmények számára a **belső szervezetüket és működésüket funkciójuknak és hatásköreiknek leginkább megfelelő módon alakítsák ki**

- Szerződések által **nem** fedett területen áll fenn ennek lehetősége
- Bizottság és EP belső szabályzatainak fontossága

Intézmények közti jóhiszemű együttműködés

EUSZ 13. cikk (2) bekezdése értelmében az intézmények **jóhiszeműen és kölcsönösen együttműködnek egymással**

- LSz. megelőzően a Szerződések **csak az Unió és a tagállamok közötti lojális együttműködésről** tettek említést, a Bíróság e rendelkezésből vezette le az intézmények közötti formát
- EUMSZ 295. cikke lehetővé teszi, hogy az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság a **Szerződéseknek megfelelően kötelező jellegű intézményközi megállapodásokat kössenek egymással – 3 fél szükséges**

Transzparencia és dokumentumokhoz való hozzáférés

Az EUSZ 10. cikke deklarálja a **nyilvános döntéshozatal elvét.**

EUMSZ 15. cikk (2) bekezdése az Európai Parlament ülései nyilvánosak, valamint a **Tanács ülései, amikor azokon jogalkotási aktus tervezetéről tanácskoznak, illetve szavaznak, szintén nyilvánosak. Szükséges**

- ma már uniós polgár jogainak része is

Dokumentumokhoz való hozzáférés tágabb értelemben

- **Célja:**
 - alapvető fontosságú transzparencia követelmény + megfelelő ügyintézéshez való jog része is, ha igazgatási feladatokat látnak el
- **Szabályozása:**
 - EUMSZ. 15. (1) bek. cikkek + EUSz. 10-11. cikk + Alapjogi Charta 42. cikk + másodlagos jog 1049/2001/EK rendelet + EUB esetjoga
- **Jogosultság keretei (ld. Rendelet szabályai):**
 - uniós polgárok + tagállam székhely/lakóhellyel rendelkező természetes személyek + nem rendelkezőknek is Rendelet alapján
 - Hozzáférés körei: 1/ **tiltott** + 2/ **csak nyomós közérdekből** + 3/ **általános** (Uniós tevékenységi körébe tartozik, EU intézmény, szerv, hivatalhoz érkezett, vagy az állította ki)
 - EUB esetjog alapján: **elektronikus dokumentum nyilvántartás** a létező dokumentumokról
 - Többféle közzétételi lehetőség

EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEK ÁLTALÁNOS ÁTTEKINTÉSE

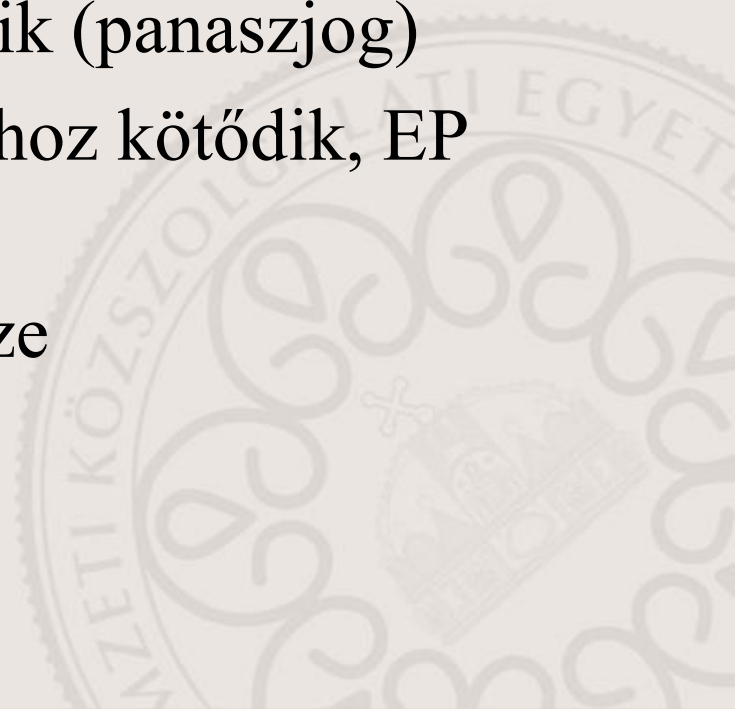

Intézmények, tanácsadó szervek, ügynökségek

- 7 db intézmény
 - Kiemelt politikai jelentőség és szervezeti és eljárási autonómia
 - Hangsúly jogalkotási funkción (ld. Közvetlett végrehajtás)
- 2 db tanácsadó szerv
 - Kiegészítik jogalkotási funkciót
- Ügynökségek
 - Relatív autonómia
 - Speciális feladatok ellátására hozták őket létre

Európai Ombudaman

- Európai ombudsman
 - Általános jogalapja EUMSZ.
 - Működése során független
 - Feladatai és jogállása a EP kötik (panaszjog)
 - Mandátuma az EP manástumához kötődik, EP választja személyét
 - EP autonóm ellenőrzési eszköze

Európai Beruházási Bank

- Európai Beruházási Bank
 - Már **Római Szerződéssel létrejött, de nem intézmény**
 - a tőkepiac igénybevételével és saját forrásai felhasználásával az Unió érdekében hozzájáruljon **a belső piac kiegyensúlyozott és egyenletes fejlődéséhez**
 - *28/27* uniós tagállam tulajdonában áll

Speciális státuszú szervek

- OLAF (EU Csaláselleni Hivatala)
- Európai Adatvédelmi Biztos
- Európai Külügyi Szolgálat

Funkció és érdekek

Intézmény	Funkció	Képviselt érdek
Európai Tanács	általános politikai	tagállamok
Tanácsa	végrehajtó/jogalkotó	tagállamok
Bizottság	végrehajtó	EU
Eu-i Parlament	jogalkotó	uniós polgárok
EU Bírósága	igazságszolgáltatási	EU
EKB	végrehajtó	EU
Számvevőszék	ellenőrző	EU
Régiók Bizottsága	tanácsadó	regionális/helyi
GSZB	tanácsadó	társadalmi és gazdasági érdek